

REZISTENȚA MICROBIANĂ – AMENINȚARE ÎN ADRESA SĂNĂȚĂII GLOBALE

Angela PARASCHIV, Elena VANICA

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Republica Moldova

Autor corespondent: Elena Vanica, e-mail: elena.vanica@ansp.gov.md

Cuvinte-cheie: pandemia COVID-19, rezistență antimicrobială, vaccinare, antibiotice.

Introducere. Rezistența la antimicrobiene (RAM) a devenit o pandemie silențioasă cu consecințe devastatoare pentru securitatea sănătății globale. Pandemia de COVID-19 a determinat intensificarea problemei RAM datorită administrării necontrolate a antibioticelor în scop profilactic și tratament. Datele cercetărilor realizate în 5 țări menționează ca doar 8% dintre cazurile de COVID-19 sunt asociate cu infecții bacteriene, iar un studiu multicentric din SUA a raportat ca 72% dintre pacienții cu COVID-19 au primit tratament cu antibiotic chiar și atunci când nu au fost indicații clinice.

Scopul. Analiza situației epidemiogene la nivel european privind circulația microorganismelor și problema rezistenței antimicrobiene și elaborarea recomandărilor practice bazate pe strategia globală de combatere a fenomenului dat.

Material și metode. A fost studiată literatura de specialitate, Rapoartele Epidemiologice Anuale (EARS-Net)-Rezistența Antimicrobială în UE/EEA pentru anii 2017-2021 al Centrului European de Prevenție și Control al Bolilor (ECDC) pentru cele mai frecvente 8 specii bacteriene rezistente la antibiotice: *E. coli*, *K. pneumoniae*, *P. aeruginosa*, *Acinetobacter* spp., *S. pneumoniae*, *S. aureus*, *E. faecalis* și *E. faecium*.

Rezultate. Pe parcursul anilor 2017-2021, raportarea cazurilor de rezistență antimicrobială a fost proporțională cu schimbările din domeniul sănătății, în special, pandemia de COVID-19 ce a afectat și mai mult activitățile de prevenire și control al infecțiilor ce vizează cele 8 specii bacteriene. Cele mai mari intensificări a ratei de rezistență microbială au fost raportate în rândul *Acinetobacter* spp. cu o variație, de la 33,1% în 2017 la 39,9% în 2021 pentru carbapeneme; de la 32,2% la 39,6% pentru aminoglicozide; de la 37,4% la 43% pentru fluorochinolone; rezistență combinată de la 28,2% la 36,8% și la fel o rezistență sporită pentru *K. pneumoniae* de la 31,2% la 34,3% pentru cefalosporine gener.III; de la 7,1% la 11,7% pentru carbapeneme; de la 31,5% la 33,6% pentru fluorochinolone; cu o ușoară scădere de la 24,1% la 23,7% pentru aminoglicozide și o rezistență combinată de la 20,5% la 21,2%. Rezultatele EARS-Net determină deviații sporite de antibiotico-rezistență în EU/EE în dependență de clasele de antibiotice, speciile bacteriene și regiunea geografică, iar cea mai înaltă se atestă în țările de est și sud și cea mai mică în țările din nord-vestul Europei. Estimările, conform datelor EARS-Net, arată că doar în anul 2020 au decedat peste 35 de mii de persoane din cauza rezistenței la antimicrobiene, iar în viitor va fi o preocupare și mai mare dacă guvernele nu vor acționa ferm la această amenințare. O măsură eficientă de combatere a rezistenței antimicrobiene este prevenirea maladiilor infecțioase prin vaccinare.

Concluzii. RAM este o urgență de sănătate publică care necesită a abordare deosebită din partea specialiștilor. În ultimii ani se atestă o creștere continuă a RAM în toate cele 8 specii de microorganisme incluse în supravegherea EARS-Net. Impactul RAM este determinat de numărul excesiv de decese care se estimează să fie în creștere în următorii ani. Vaccinarea contra maladiilor infecțioase este un instrument de bază în prevenirea și controlul infecțiilor.